

Korgeffekten 2023

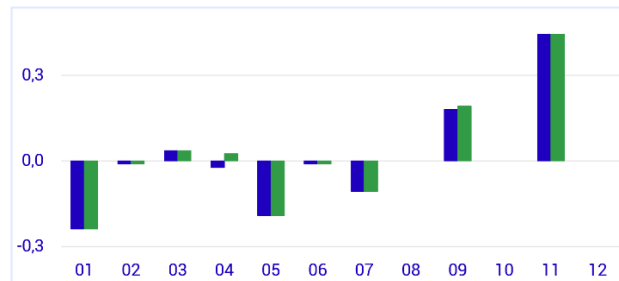
En gång per år, inför publiceringen av januariindex, uppdateras sammansättningen av den produktkorg som ligger till grund för beräkningarna av KPI, KPIF och relaterade inflationsmått; nya produktgrupper läggs till och andra tas bort från korgen, samtidigt som konsumtionsvikterna för befintliga grupper uppdateras. I samband med detta räknas även indextal på lägre nivåer om för föregående år, för att ta in reviderad pris- och vikt-information. Den sammanlagda effekten av alla dessa uppdateringar på innevarande års förändringstal brukar benämnas "korgeffekt". I detta dokument redovisas en beräkning av korgeffektens storlek under 2023.

Korgeffekt på månadstakten i januari 2023

Korgeffekten på månadstakten i januari 2023 uppgår för **KPI** till **0,05** procent, och för **KPIF** till **0,11** procent. De aggregat som bidrar mest uppåt är *Logi* (COICOP 11.2), *Restauranger* (COICOP 11.1) och *Paketresor* (COICOP 09.6), medan bland annat *Livsmedel* (COICOP 01.1) och *Drift av fordon* (COICOP 07.2) bidrar nedåt. (Se även tabell 1.) I figur 1 återges bidrag per huvudgrupp.

Tabell 1: Bidrag till korgeffekten på månadstakten i januari 2023. KPI och KPIF, i procentenheter.

COICOP	Bidrag till korgeffekt för KPI's månadstakt i januari	Bidrag till korgeffekt för KPIF's månadstakt i januari
Logi (11.2)	0,20	0,20
Restauranger (11.1)	0,17	0,17
Paketresor (09.6)	0,16	0,17
Transporttjänster (07.3)	0,14	0,14
Bostadsrätt: Nyttjande av bostaden (04.y)	0,06	0,01
El och bränsle (04.5)	0,06	0,07
Kläder (03.1)	0,03	0,03
Andra större varor för rekreation (09.2)	-0,03	-0,03
Husgeråd (05.4)	-0,03	-0,03
Inköp av fordon (07.1)	-0,06	-0,06
Möbler (05.1)	-0,11	-0,11
Egnahem: Nyttjande av bostaden (04.x)	-0,13	-0,04
Drift av fordon (07.2)	-0,17	-0,17
Livsmedel (01.1)	-0,18	-0,18
Övrigt	-0,07	-0,06
Totalt	0,05	0,11

Figur 1: Bidrag per huvudgrupp enligt COICOP till korgeffekten på månadstakten i januari 2023, i procentenheter, KPI och KPIF; blått = KPI, grönt = KPIF. 01 = Livsmedel och alkoholfria drycker, 02 = Alkoholhaltiga drycker och tobak, 03 = Kläder och skor, 04 = Boende, 05 = Inventarier och hushållsvaror, 06 = Hälso- och sjukvård, 07 = Transport, 08 = Post och telekommunikationer, 09 = Rekreation och kultur, 10 = Utbildning, 11 = Restauranger och logi, 12 = Diverse varor och tjänster.

Korgeffekt på årstakten 2017–2023

Den genomsnittliga korgeffekten på årstakten uppgår under 2023 till **0,04** procent för **KPI** och **0,08** procent för **KPIF**. Effekter för perioden 2017–2023 återges i tabell 2 och 3.

Tabell 2: Korgeffekter på årstakten i KPI 2017–2023 (i procent). Storleken på korgeffekten på årstakten i december sammanfaller även med storleken på korgeffekten på månadstakten i januari.

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	medel
2017	-0,14	-0,15	-0,18	-0,14	-0,15	-0,15	-0,13	-0,11	-0,11	-0,08	-0,12	-0,09	-0,13
2018	0,01	0,00	-0,11	-0,14	-0,14	-0,19	-0,19	-0,18	-0,16	-0,15	-0,14	-0,12	-0,13
2019	-0,14	-0,11	-0,12	-0,15	-0,15	-0,12	-0,11	-0,16	-0,16	-0,19	-0,18	-0,14	-0,14
2020	-0,13	-0,17	-0,11	-0,23	-0,23	-0,20	-0,30	-0,24	-0,27	-0,31	-0,31	-0,39	-0,24
2021	0,15	0,06	0,05	-0,01	0,00	-0,27	-0,47	-0,19	-0,04	-0,08	-0,04	-0,35	-0,10
2022	0,04	0,05	0,14	0,11	0,10	0,07	-0,03	0,06	0,08	0,15	0,07	-0,02	0,07
2023	-0,17	-0,17	-0,28	-0,12	-0,02	0,24	0,65	0,30	0,14	0,02	-0,20	0,05	0,04

Tabell 3: Korgeffekter på årstakten i KPIF 2017–2023 (i procent). Storleken på korgeffekten på årstakten i december sammanfaller även med storleken på korgeffekten på månadstakten i januari.

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	medel
2017	-0,08	-0,10	-0,12	-0,09	-0,12	-0,13	-0,12	-0,10	-0,10	-0,08	-0,13	-0,10	-0,11
2018	0,00	-0,02	-0,14	-0,16	-0,15	-0,20	-0,21	-0,20	-0,18	-0,17	-0,17	-0,16	-0,15
2019	-0,14	-0,12	-0,12	-0,15	-0,16	-0,13	-0,12	-0,17	-0,17	-0,20	-0,19	-0,16	-0,15
2020	-0,14	-0,17	-0,12	-0,23	-0,23	-0,20	-0,30	-0,24	-0,27	-0,31	-0,32	-0,40	-0,24
2021	0,16	0,08	0,05	0,00	0,01	-0,27	-0,47	-0,18	-0,02	-0,07	-0,02	-0,35	-0,09
2022	0,05	0,04	0,14	0,10	0,10	0,06	-0,03	0,05	0,07	0,14	0,07	-0,03	0,06
2023	-0,16	-0,17	-0,27	-0,10	0,00	0,27	0,69	0,37	0,19	0,08	-0,11	0,11	0,08

Korgeffekt för KPIF exklusive energi

Inför 2023 har SCB även uppskattat korgeffekten med avseende på måttet KPIF exklusive energi. Effekten på månadstakten i januari 2023 uppgår enligt beräkningen till 0,14 procent och den genomsnittliga korgeffekten på årstakten till 0,17 procent.

Mer information

För en teknisk beskrivning av hur korgeffekten beräknas hänvisas till dokumentet "*Statistikens framställning 2023*", tillgängligt via <https://www.scb.se/PR0101> under rubriken "Dokumentation".

En mer detaljerad beskrivning av korgeffekten återfinns även i dokumentet "*Beskrivning av korgeffekten*", tillgängligt via <https://www.scb.se/PR0101> under rubriken "Fördjupad information".

Förfrågningar

Ulf Jonstad
E-post: Ulf.Jonstad@scb.se

Olivia Ståhl
E-post: Olivia.Stahl@scb.se

Fördjupning: Effekt av justerad beräkningsmetod

KPI och KPIF:s vägningstal har inför 2023, precis som inför 2021 och 2022, tagits fram med en justerad metod där mer aktuella konsumtionsuppgifter tagits in i beräkningarna än vad som tidigare varit praxis.¹ För att tydliggöra effekten av den särskilda justeringen har simulerade korgeffekter för KPI även tagits fram med utgångspunkt i ordinarie beräkningsmetod.

Enligt SCB:s beräkning hade korgeffekten på KPI:s månadstakt i januari 2023 varit 0,40 procent om ordinarie beräkningsmetod använts inför 2023; jämför tabell 4.

Tabell 4: Bidrag till korgeffekten på månadstakten i januari 2023 för KPI. Faktisk metod och ordinarie metod (simulerade resultat), i procentenheter.

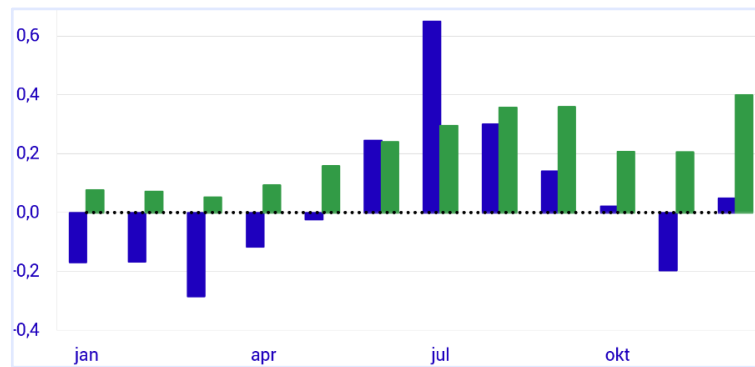
COICOP	Bidrag till korgeffekt för KPI's månadstakt i januari	Motsvarande bidrag om ordinarie vägningstalsmetod använts inför 2023
Logi (11.2)	0,20	0,10
Restauranger (11.1)	0,17	0,07
Paketresor (09.6)	0,16	0,03
Transporttjänster (07.3)	0,14	0,01
Bostadsrätt: Nyttjande av bostaden (04.y)	0,06	0,10
El och bränsle (04.5)	0,06	0,31
Kläder (03.1)	0,03	0,03
Andra större varor för rekreation (09.2)	-0,03	-0,01
Husgeråd (05.4)	-0,03	0,00
Inköp av fordon (07.1)	-0,06	-0,06
Möbler (05.1)	-0,11	-0,02
Egnahem: Nyttjande av bostaden (04.x)	-0,13	-0,05
Drift av fordon (07.2)	-0,17	-0,09
Livsmedel (01.1)	-0,18	-0,04
Övrigt	-0,07	0,02
Totalt	0,05	0,40

Den genomsnittliga korgeffekten på årstakten hade enligt samma uppskattning varit 0,21 procent (se figur 2).

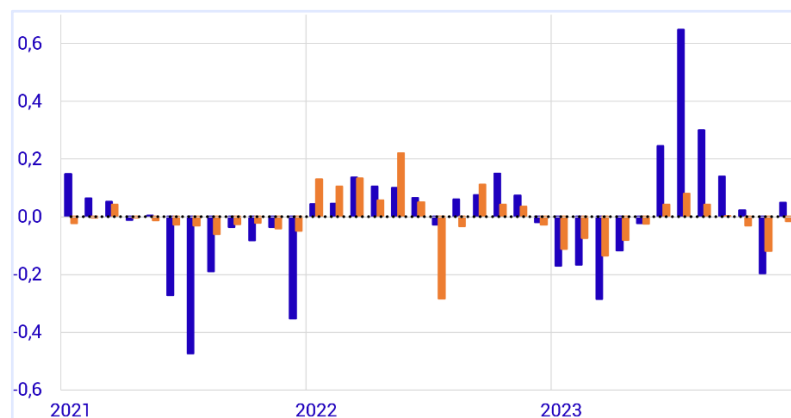
Ovanstående analys belyser effekten av att den justerade vägningstalsmetoden använts inför just 2023. 2023 års korgeffekt påverkas emellertid även av tidigare års metodval. I figur 3 återges korgeffekter på årstakten i KPI för hela perioden

¹ Se ["Vägningstal i KPI och relaterade inflationsmått under 2023"](#).

2021–2023 tillsammans med simulerade korgeffekter framtagna under antagandet att ordinarie vägningstalsmetod använts för *samtliga* år.

Figur 2: Faktiska och simulerade korgeffekter på årstakten i KPI 2023. Blått = faktisk korgeffekt, grönt = korgeffekter om ordinarie metod tillämpats inför 2023.

Figur 3: Faktiska och simulerade korgeffekter på årstakten i KPI för perioden 2021–2023. Blått = faktisk korgeffekt, orange = korgeffekt om ordinarie vägningstalsmetod tillämpats under hela perioden.